

Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání

POZNÁVÁME SVĚT

název ŠVP:

POZNÁVÁME SVĚT

Č. j.: Spisový znak: Skartační znak:	103/ZŠ/2022-MŠ A.1 A10
Vypracoval:	Ivana Pírková, Kateřina Petružálková
Schváleno pedagogickou radou dne:	17. 6. 2022
Projednáno se zřizovatelem dne:	16. 8. 2022
Platnost ŠVP:	1. 9. 2022 – 31. 8. 2025

Změny a dodatky					
Číslo	Datum	Strana	Účinnost od	Schválil	Poznámka

OBSAH

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE.....	4
1.1	Název ŠVP.....	4
1.2	Údaje o škole	4
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu	4
2	OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	Velikost školy	5
2.2	Umístění školy	5
2.3	Charakter a specifikace budovy	5
3	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	5
3.1	Věcné podmínky.....	5
3.2	Životospráva	6
3.3	Psychosociální podmínky.....	6
3.4	Organizace chodu MŠ.....	7
3.5	Řízení mateřské školy	8
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	8
3.7	Spoluúčast rodičů	8
4	VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SVP A DĚTÍ NADANÝCH	9
4.1	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	9
4.2	Vzdělávání dětí nadaných	10
4.3	Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	10
5	VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET	11
6	ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	12
6.1	Souběžné působení dvou učitelů ve třídě	12
6.2	Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy	12
6.3	Pravidla organizace individuálního vzdělávání	13
7	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	14
7.1	Zaměření školy	14
7.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	15
7.3	Metody a formy vzdělávání	15
8	VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	16
8.1	Integrované bloky	18
8.1.1	Cesta za poznáním přírody, zvířat a rostlin	18
8.1.2	Oslavy a svátky	25
8.1.3	Poznáváme přírodu a planetu Zemi	31
8.1.4	Máme nové kamarády.....	36
8.1.5	Svět kolem nás	40
8.1.6	Kouzlíme s pohádkou	45
9	SYSTÉM EVALUACE.....	51

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

1.1 Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV:

Poznáváme svět

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY:

Základní škola a Mateřská škola,
Dolní Olešnice, okres Trutnov

SÍDLO ŠKOLY:

Dolní Olešnice 41, 543 71 Hostinné

KONTAKTY:

ředitelka ZŠ a MŠ:

Mgr. Kateřina Petružálková, 724 893 650

vedoucí učitelka MŠ:

Ivana Pírková, 775 333 075

REDIZO:

650064003

IČO:

75016591

IZO:

107587998

STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE:

Mgr. Kateřina Petružálková, 724 893 650

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU:

Ivana Pírková, Kateřina Petružálková

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE:

Obec Dolní Olešnice

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Dolní Olešnice 39, 543 71 Hostinné

KONTAKTY:

Radoslava Cermanová

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU:

1. 9. 2022 – 31. 8. 2025

ČÍSLO JEDNACÍ:

103/ZŠ/2022-MŠ

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ:

17. 6. 2022

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM:

15. 8. 2022

ředitel školy

Mgr. Kateřina Petružálková

razítko školy

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Velikost školy

Kapacita školy:	20 dětí
Počet tříd:	1 třída
Počet pracovníků:	2

V případě potřeby (doporučení ŠPZ) a možností je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, asistenty pedagoga apod.).

2.2 Umístění školy

MŠ se nachází ve vile v blízkosti hlavní silnice vedoucí z Trutnova směrem na Novou Paku.

2.3 Charakter a specifikace budovy

Mateřská škola je spojená nejen organizačně, ale také koncepčně se Základní školou Dolní Olešnice. Je institucí určenou pro předškolní vzdělávání dětí ve věku od 2 do 6 let, včetně dětí s odkladem školní docházky. Jedná se o jednotřídní mateřskou školu o celkové kapacitě 20 dětí. Je umístěna v jednopatrové vilce, která prošla rozsáhlejší rekonstrukcí v letech 1973-1974, kdy byla provedena přístavba zadní části budovy a školní jídelny pro žáky ZŠ. Mateřská škola je průběžně modernizována, úpravy a opravy probíhají dle potřeb. Budova je zasazena do oplocené zahrady.

Dopravní dostupnost školy: Ideálním dopravním spojením je autobus nebo osobní automobil.

Informace z historie školy: Činnost mateřské školy byla zahájena v roce 1962.

Počet pracovníků: 4, z toho 2 učitelky MŠ, 1 pracovník školní jídelny, 1 uklízečka

3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola je menší, rodinného typu. Všechny prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

V přízemí školky se nachází šatna vybavená dřevěnými skříňkami a botníky pro odkládání oděvů a obuvi dětí. Na stěnách se nachází informační nástěnky pro rodiče, kde jsou průběžně aktualizovány důležité informace. Rodiče mají možnost seznámit se zde s týdenním plánem v rámci výchovně-vzdělávacího procesu realizovaného s dětmi. Prostory šatny a chodby jsou využívány k prezentaci prací dětí. V přízemí se dále nachází hygienické zařízení (WC s umývárnou a sprchovým koutem), kuchyň, oddělená jídelna pro žáky ZŠ a třída MŠ. Ta je rozdělena na dvě části – v první jsou umístěny stolečky sloužící pro výtvarné aktivity, grafomotorické činnosti, deskové a didaktické hry a další spontánní aktivity dětí, velká magnetická popisovací tabule, skříňky se stavebnicemi, didaktickými pomůckami a materiálem volně přístupným dětem. Flexibilně se tento prostor využívá pro práci v centrech: ateliér – dílna, centrum didaktických her a činností, centrum knihy, číslice, písmena, centrum konstruktivních her. Tato část slouží zároveň jako jídelna pro děti MŠ.

Druhá část třídy je vybavena kobercem a skříňkami s pestrým výběrem hraček, konstruktivními stavebnicemi a je určena především pro volnou hru dětí a komunitní kruh. Je zde centrum kostky a zvířátka, kuchyňský koutek, dopravní centrum a centrum manipulačních her a činností. Vzhledem k velikosti třídy jsou některá centra spojena. Je zde také umístěna velká magnetická popisovací tabule, která je určena k obrazovému materiálu a motivačním obrázkům k danému tématu.

V prvním patře najdeme multifunkční třídu, kde probíhá ranní cvičení a pohybová výchova. Je zde umístěna interaktivní tabule, hudební koutek (klávesy, Orffovy nástroje), puzzle, stolní hry a skládačky, nářadí a náčiní k rozvoji hrubé motoriky a knihovna. Tato třída slouží zároveň jako ložnice (vybavena stohovacími plastovými lehátky).

Budova mateřské školy je obklopena oplocenou zahradou. Ta byla v letech 2012–2013 zrekonstruována v rámci projektu „Sejdeme se na hřišti“ spolufinancovaným z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Na zahradě jsou umístěny hrací prvky (průlezky, houpačky, kolotoč, zahradní domeček, altán a pískoviště).

3.2 Životospráva

Pravidelný denní rytmus a řád jsou nastaveny tak, aby bylo možné je flexibilně přizpůsobovat potřebám dětí a aktuální situaci. Stravování je zajištěno školní jídelnou v budově MŠ. V odůvodněných případech je respektováno individuální zohlednění ve stravování (např. potravinové alergie), je nepřípustné násilně nutit děti do jídla. Během dne je dětem podávána strava se sníženým obsahem živočišných tuků a cukrů, a naopak se zvýšeným podílem ovoce a zeleniny. V průběhu celého dne (6.30 - 16.00) je na volně přístupném místě zabezpečen pitný režim ve formě pitné vody nebo ředěných ovocných nápojů. Každé dítě má zde svůj hrníček označený obrázkem. Učitelky vedou děti k samostatnosti při přípravě stolování – připravují příbory, místo si po jídle samostatně uklidí.

Pobyt venku se uskutečňuje každý den s ohledem na aktuální klimatické podmínky (výjimkou jsou teplota nižší než -10 °C, náledí, déšť, bouřka, silný vítr). Děti využívají hlavně zahradu MŠ, kde převažují pohybové aktivity. Je poskytnut dostatek prostoru pro spontánní hru. Pobyt na zahradě je střídán s tematickými procházkami v obci. Protože zde nejsou vybudovány chodníky, je tato činnost vyhodnocena jako zvýšeně riziková.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity a odpočinku dětí. Děti nejsou k odpočinku na lůžku nuceny, jedincům s nižší potřebou spánku je nabízen klidný program – aktivity v podobě grafomotorických cvičení, pracovních listů, plnění samostatných úkolů.

Záměr

- vést děti ke zdravému stravování jako k součásti zdravého životního stylu
- poskytovat dětem dostatek prostoru a příležitostí pro pohybové aktivity
- snažit se aktivně zapojovat do pohybových aktivit všechny děti v MŠ

Vyučující se sami chovají dle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3.3 Psychosociální podmínky

Nově nastupující dítě má možnost postupně se adaptovat na novou životní situaci a nové prostředí MŠ. Pro děti přijaté u zápisu k předškolnímu vzdělávání jsou zavedena tzv. adaptační odpoledne, která probíhají v měsíci červnu, červenci a srpnu (mimo uzavření MŠ v době prázdnin), a to vždy v úterý a ve čtvrtek od 14:30 do 15:30 hod. Po nástupu je rodičům umožněna přítomnost ve třídě.

V MŠ je naplňována Maslowova pyramida potřeb, snažíme se o příjemné, vstřícné, motivující a všestranně rozvíjející klima s pravidly a řádem. Vzdělávání je přizpůsobeno individuální potřebám dětí. Ty jsou zatěžovány úměrně jejich možnostem, nejsou neurotizovány spěchem ani nadměrnou náročností prováděných činností. Rodiče mají možnost navštívit MŠ a sledovat, jak jejich dítě pracuje, jak se chová.

Principy a pravidla v MŠ

- Vstřícně a pozitivně vnímáme potřeby všech dětí. Snažíme se o příjemnou, nenásilnou komunikaci s dítětem, čímž navazujeme vzájemnou důvěru a spolupráci.
- Respektujeme individuální potřeby dětí a adekvátně na ně reagujeme.

- Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů.
- Osobní volnost a svoboda je respektována, avšak s ohledem na předem dohodnutý řád, normy a pravidla v chování, které si s dětmi na začátku každého roku vytvoříme. Veškerá pravidla jsou dětem v prostorách školky zprostředkována pomocí obrázků či piktogramů.
- Děti mohou kdykoliv odejít na WC, napít se, vzít si kapesník či ubrousek. Svůj odchod ale oznamují dospělé osobě.
- Dbáme na to, aby řízené a volné činnosti byly v rovnováze.
- Promýšlíme činnosti tak, aby do sebe zapadaly, prolínaly se, navzájem se doplňovaly, a děti díky tomu spolupracovaly. Způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoliv komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřijatelná.
- Uplatňujeme pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, pochopitelná, přiměřeně náročná, užitečná a prakticky využitelná).
- Vytváříme společenství kamarádů, ve kterém mají děti rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani upřednostňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné.
- Promyšleně se věnujeme prevenci sociálně patologických jevů. Vedeme děti ke správnému, slušnému, ohleduplnému a vstřícnému chování k vrstevníkům i dospělým.
- Vyhýbáme se negativnímu hodnocení, projevujeme motivující, podporující a aktivizační přístup, jsme uznalí, dostatečně oceňujeme a vyhodnocujeme konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reagujeme pozitivním oceněním. Vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků.
- Snažíme se do výchovného procesu zapojit také rodiče.

3.4 Organizace chodu MŠ

- Denní řád MŠ umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí a jejich aktuální potřeby. Hlavním cílem je, aby se děti ve školce cítily dobře, bezpečně a byl podporován jejich zdravý vývoj po stránce fyzické i psychické.
- Při nástupu dítěte do mateřské školy uplatňujeme individuálně přizpůsobený adaptační režim.
- Ovlivňujeme prosociální citění dětí.
- Plně se věnujeme práci s dětmi. Vytváříme podmínky pro individuální, skupinové a frontální činnosti, pro činnosti řízené i neřízené, práci v centrech. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.
- Pro realizaci plánovaných činností vytváříme vhodné materiální podmínky (prostředí je dostatečně a kvalitně vybaveno, pomůcky jsou připravovány včas).
- Spolupracujeme s rodiči, vzájemně se informujeme.
- Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě. MŠ je jednotřídní, smíšená (děti ve věku 3-7 let). Naplňována je do počtu 20 dětí, což je maximální limit dětí na třídu. V případě volné kapacity jsou přijímány děti mladší 3 let.
- Do denního programu jsou pravidelně (několikrát v týdnu) zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Denně zařazujeme hry pro relaxaci, uvolnění, dechová cvičení, tělesná zdravotní či proudová cvičení.
- Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.
- Dbáme na soukromí dětí. Mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně jako využít soukromí při osobní hygieně.

3.5 Řízení mateřské školy

- Řízení školy je postaveno především na vzájemné dohodě a komunikaci. Ředitel vytváří prostředí vzájemné důvěry, tolerance, zapojuje vyučující do pomoci při řízení MŠ, respektuje jejich názory, podporuje a motivuje.
- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny.
- Ředitel školy kontroluje povinnosti pracovníků, které jsou jasně stanoveny a vymezeny. Zajišťuje kontrolní a evaluační činnost, provádí záznamy z hospitací, zpracovává kontrolní činnost pracovníků.
- Pedagogický sbor pracuje jako tým, do spolupráce jsou přizváni i rodiče.
- Chráníme soukromí rodiny a zachováváme patřičnou mlčenlivost o jejich vnitřních záležitostech.
- Plánování pedagogické práce a chodu školy je funkční – opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby. Zaměstnanci řeší zásadní problémy společně.
- Ředitel vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy týmu, případně s rodiči.
- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližší základní školou, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

Prostředky řízení

- porady provozní a pedagogické (min.4 x ročně)
- hospitační činnost, kontrolní činnost (kontrola dokumentace)
- konzultační pohovory individuální a skupinové
- návštěva akcí pořádaných MŠ

3.6 Personální a pedagogické zajištění

- Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci a soustavně se dále vzdělávají. Dětem se plně věnují a zajišťují veškerou edukační činnost.
- Na výchově a vzdělávání dětí se podílejí i nepedagogičtí pracovníci.
- Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují na profesionální úrovni (v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí), k dětem se chovají přátelsky. K rodičům přistupují jako k rovnocennému partnerovi.
- Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě v rozsahu dvou a půl hodiny při řízené dopolední činnosti a pobytu venku.
- Logopedická péče je zajištěna školním logopedem a speciálním pedagogem, který pravidelně poskytuje péči 2 dny v týdnu, a dále učitelkami MŠ, které mají kurz logopedického asistenta.
- Péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je zajišťována pedagogy MŠ a speciálními pedagogy ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními (SPC, PPP), klinickými psychology, logopedy a dalšími odborníky.

3.7 Spoluúčast rodičů

- Spolupráce se zákonnými zástupci dětí funguje na základě vzájemné vstřícnosti a pozitivní komunikace – partnerství.
- Pedagogičtí pracovníci se snaží vyhovět individuálním potřebám jednotlivých dětí.
- Rodiče mají možnost podílet se na dění ve škole. Mohou se po dohodě s učitelkou zúčastnit činností svých dětí v prostorách, které to umožňují (hygiena, stravování atd.).
- Učitelé pravidelně informují rodiče o chování a potřebách dětí, radí se o společném postupu při jejich výchově.

- Zaměstnanci zachovávají mlčenlivost o důvěrných informacích a řídí se nařízením o ochraně osobních údajů (GDPR).
- MŠ pomáhá na požádání rodičům v péči o dítě poradenstvím, konzultacemi a preventivními programy.

Oblasti spolupráce s rodiči

- Adaptační postupy s cílem postupného přivyknání dětí na nové prostředí.
- Umožnění vstupu rodinným příslušníkům do prostor školy s možností sledování činností dětí ve třídě.

Společné akce s rodiči (např. návštěvy v MŠ, společné prožívání tradičních zvyků, společná oslava svátků, vernisáže výstav dětských kreseb, besídky, sportovní odpoledne, zahradní slavnost, rozloučení s předškoláky, pracovní dílny – společná tematická práce učitelek, dětí a rodičů ve třídě).

4 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SVP A DĚTÍ NADANÝCH

4.1 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Všechny děti se speciálními vzdělávacími potřebami (zdravotně, sociokulturně znevýhodněné, s postižením, nadané) mají doporučení školského poradenského zařízení (SPC či PPP), podle kterého realizujeme podpůrná opatření (individuální vzdělávací plán, speciální pomůcky, předmět speciálně pedagogické péče, asistent pedagoga). Mateřská škola vytváří vhodné podmínky a úzce spolupracuje s odborníky i rodiči na nápravě obtíží nebo rozvoji nadání – např. konzultace, nácviky, besedy, sledování vývoje, doporučení k dalšímu postupu ve vzdělávání, příležitost uplatnit nadání, speciální a rozvíjející programy. Podpůrná opatření 2. až 5. stupně jsou realizována školou na základě doporučení školského poradenského zařízení a informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte. Osobou pověřenou komunikací podpůrných opatření s PPP a SPC je ředitel školy. Ten společně s učitelkami MŠ a speciálním pedagogem průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření.

Vhodné podmínky vzdělávání zajišťujeme těmito způsoby:

- kvalifikací pedagogických pracovníků a jejich profesionálními postoji,
- vhodným zařazením dětí se SVP do individuální nebo skupinové integrace,
- spoluprací se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky,
- zajištěním podpůrných opatření (individuální vzdělávací plán, speciální pomůcky, asistent pedagoga, speciálně pedagogická intervence atd.),
- pedagogickou diagnostikou a možností vypracování PLPP či IVP,
- zřízením funkce asistenta pedagoga,
- prostorovým a materiálním vybavením,
- úpravami metod a organizace výuky,
- speciálně pedagogickými metodami práce,
- používání vhodného komunikačního systému,
- spoluprací s odborníky z oblastí nadání dětí,
- možností vlastního tempa práce a výběru činností podle zájmu či potřeby dítěte,
- individuálními konzultacemi s rodiči.

Plán pedagogické podpory (dále PLPP)

Pokud se při vzdělávání objeví výrazné obtíže, vyhotoví třídní učitelky na základě pedagogické diagnostiky PLPP podle vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se SVP a žáků nadaných, a seznámí s ním i s důvody pro jeho vydání zákonného zástupce. Plán je průběžně vyhodnocován konzultacemi učitelek a zákonných zástupců, příp. speciálního pedagoga. Výchozí bodem pro tvorbu PLPP je ŠVP. Po třech měsících je PLPP písemně vyhodnocen učitelkami MŠ a speciálním pedagogem. Pokud nedojde k naplňování cílů, doporučí vedoucí učitelka MŠ zákonným zástupcům vyhledat pomoc ve školském poradenském zařízení. Než

dojde ke změně podpůrných opatření, je dítě vzděláváno podle PLPP. Pokud PLPP své cíle naplňuje, pokračuje se v jeho realizaci a průběžně ho učitelky podle pokroků dítěte aktualizují. Jestliže se po kontrolní pedagogické diagnostice (nejdéle do roka od vydání PLPP) zjistí, že podpůrné opatření již není třeba, tato podpora se ukončí písemným vyhodnocením do PLPP.

Individuální vzdělávací plán (dále IVP)

IVP se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a písemné žádosti zákonného zástupce dítěte, a to nejpozději do jednoho měsíce od jejich prokazatelného doručení škole. IVP zpracovávají učitelky MŠ ve spolupráci se speciálním pedagogem. S obsahem IVP seznamují zákonného zástupce, všichni jej stvrzují podpisem. Tvorba a náplň IVP se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se SVP a žáků nadaných. Písemné vyhodnocení probíhá jednou ročně ve spolupráci se školským poradenským zařízením. Podle potřeb dítěte je IVP průběžně aktualizován, se všemi změnami jsou seznámeni vždy i zákonní zástupci. Ukončení vzdělávání podle IVP musí doporučit školské poradenské zařízení. Ukončení je písemně zapsáno do vyhodnocení IVP. IVP může být zpracován i pro dítě mimořádně nadané.

Asistent pedagoga, předmět speciálně pedagogické péče

Tato podpůrná opatření jsou poskytována na základě doporučení ŠPZ po podepsání informovaného souhlasu zákonným zástupcem, a to nejdéle do třech měsíců od jejich prokazatelného doručení škole. Poskytování speciálně pedagogické péče je zajištěno kvalifikovaným speciálním pedagogem, a to z interních, popřípadě externích zdrojů.

4.2 Vzdělávání dětí nadaných

Vzdělávání nadaných dětí probíhá v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se SVP a žáků nadaných, a to na základě doporučení školského pedagogického zařízení a informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte. U dětí nadaných a mimořádně nadaných po konzultaci s rodiči a ŠPZ rozvíjíme oblasti jejich nadání včetně využití podpůrných opatření. Umožňujeme jim širší rozsah činností podle pásma jejich schopností, stimulujeme rozvoj jejich potenciálu a nabízíme rodičům informace k výběru vhodné základní školy a domácí přípravě. Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky a využívány adekvátní metody práce (např. možnost samostatné práce s náročnějším zadáním). Naši snahou je vytvářet těmto dětem stimulační prostředí, ve kterém budou moci rozvíjet svůj potenciál. Na základě doporučení ŠPZ vytváříme dle stejných podmínek IVP uzpůsobené nárokům dětí mimořádně nadaných.

Rozvíjející programy nejen pro nadané děti

Tyto programy jsou popsány v kapitole Integrované bloky.

Mateřská škola spolupracuje s odborníky ze školského poradenského zařízení, zákonnými zástupci dítěte a dalšími subjekty (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atp.).

Při zajišťování individuálního přístupu k dětem využíváme služeb těchto odborných pracovišť:

- klinická logopedie,
- klinická psychologie,
- speciálně pedagogické centrum, pedagogicko-psychologická poradna,
- NIDV, DVPP Hradec Králové,
- ordinace dětské rehabilitace.

4.3 Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka a dětí s odlišným mateřským jazykem je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní

kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Postup při začlenění a výuce dítěte s OMJ

- Před nástupem dítěte do mateřské školy probíhá schůzka s rodiči a zjištění informací o dítěti – správná výslovnost jména, alergie, zájmy apod. (v případě potřeby je zajištěn tlumočnick).
- Společně s rodiči zajistíme vhodný průběh adaptace, připravíme obrázkový denní režim a komunikační kartičky.
- Připravíme děti na příchod nového kamaráda s odlišným mateřským jazykem.
- Zajistíme jazykovou podporu v rámci běžných činností, výuku nápodobou, kontaktem s vrstevníky a komentováním činností.
- V povinném předškolním roce vzdělávání probíhá příprava v českém jazyce. Jsou-li ve třídě více než čtyři děti, zřizuje ředitel skupinu pro jazykovou přípravu.
- Na základě doporučení ŠPZ vytváříme IVP či jiná podpůrná opatření.

Výukové materiály pro děti s OMJ v MŠ

- KIKUS kartičky,
- materiály KIKUS,
- pracovní listy pro nečtenáře Nečtu, nepíšu, učím se česky 1, 2, 3, 4, 5 (Petra Lacinová),
- S Fidem umím česky hned (Mgr. Mirka Černá, Mgr. Tereza Kortusová),
- Velká kniha českých slov (Pavlína Šamalíková),
- logopedické pomůcky a pexesa.

Vybavení MŠ, včetně herního i didaktického materiálu, je přizpůsobeno potřebám dětí s OMJ (vícejazyčné knihy, hračky odrážející multikulturní charakter naší společnosti apod.). To podporuje jazykový rozvoj dětí a vnímavost pro kulturní rozmanitost.

Další vzdělávání pedagogů v oblasti vzdělávání dětí s OMJ

- <https://www.inkluzivniskola.cz/seminare-pro-pedagogy>
- <https://www.nidv.cz/vzdelavaci-programy>
- <http://inbaze.cz/seminare-pro-pedagogicke/>

Doporučená literatura

- Děti s odlišným mateřským jazykem v mateřských školách (META, o. p. s.)
- Nápadníček aktivity pro MŠ (META, o. p. s.)
- Začleňování dětí s odlišným mateřským jazykem do mateřských škol (Inbáze, z. s.)
- Začínáme učit češtinu pro děti-cizince – předškolní věk (AUČCJ, z. s.)

5 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Pro zajištění kvalitních podmínek vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let má MŠ zavedena opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, psychosociálních, materiálních a personálních podmínek, životosprávy včetně stravování, organizace vzdělávání, obsahu vzdělávání a spolupráce (viz. příslušné kapitoly ŠVP). Mateřská škola je jednotřídní, všechny děti se vzdělávají buď v jedné větší skupině, nebo dvou menších skupinách v závislosti na vykonávané činnosti.

Podmínky, metody a organizace práce

- Učení nápodobou, vlastním prožitkem a především hrou,
- zavádění pravidelných rituálů,

- střídání nabídky činností, trénování návyků a praktických dovedností, časová nenáročnost,
- dostatek prostoru pro volné hry a pohybové aktivity, ale také pro odpočinek,
- využívání vhodných komunikačních systémů s možností obrázků, piktogramů, časových schémat; strukturální učení,
- používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty (oblíbená hračka z domova).

6 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Druh provozu školy Celodenní

Mateřská škola je jednotřídní (heterogenní) s celodenním provozem. Kapacita MŠ je 20 dětí.

Organizace vzdělávání

Školní rok začíná v září a k tomuto termínu je zpravidla zahájena i docházka nově přijatých dětí.

Režim dne

06:30 - 08.00	spontánní hry dle volby dětí, individuální péče (třída v přízemí)
08:00 - 08:15	komunitní kruh (třída v přízemí, popř. třída v prvním patře)
08:15 - 08:30	pohybové a relaxační aktivity (multifunkční třída v prvním patře)
08:30 - 08:55	hygiena, přesnídávka
08.55 - 09:25	didakticky zacílené činnosti (frontální, skupinové, individuální, práce v centrech aktivit) - možnost využití obou tříd nebo zahrady (altánu) za příznivého počasí
09:25 - 11.25	příprava na pobyt venku, pobyt venku
11:25 - 12.00	hygiena, oběd, vyzvedávání dětí po obědě (12:00-12:15)
12:00 - 14:00	hygiena, příprava a odpočinek, literární nebo relaxační hudební chvílka, odpočinek respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi se sníženou potřebou spánku dle možností (multifunkční třída v prvním patře)
14:00 - 14.30	převlékání dětí, hygiena, svačina
14:30 - 16:00	odpolední zájmové činnosti, individuální činnosti, odchody dětí domů

Učitelka vede písemnou formou osobní složku dítěte s pedagogickou diagnostikou. Dle potřeby a uvážení učitelek mohou být některé činnosti realizovány odděleně s předškoláky v jedné třídě a s mladšími dětmi ve třídě druhé (v každé třídě je pak přítomna jedna učitelka). Velký důraz je kladen na pobyt dětí na čerstvém vzduchu, proto mnoho činností probíhá na zahradě školky. Pobyt dětí venku činí zpravidla dvě hodiny, avšak tato doba může být zkrácena či prodloužena v závislosti na klimatických podmínkách (prudký a silný vítr, teplota vzduchu nižší než -10 °C, náledí apod.). Snažíme se organizovat také pobyty vycházkami na louku, do lesa apod. Vzhledem k tomu, že v obci nejsou vybudované žádné, bývá cíl pobytu určen s ohledem na klimatické podmínky, silniční provoz, počet a strukturu dětí v MŠ apod.

6.1 Souběžné působení dvou učitelů ve třídě

Obě učitelky souběžně působí ve třídě v době dopoledních činností, a to od 9.00 do 11.30. Tímto je zefektivněna dopolední vzdělávací činnost v centrech aktivit a skupinách. Souběžně také působí učitelky při přípravě na pobyt venku, při pobytu venku a následně při přípravě na oběd (návlek sebeobsluhy, soběstačnosti při převlékání a hygieně).

6.2 Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

V případě nenaplněné kapacity jsou do MŠ přijímány děti v průběhu celého roku.

Pravidelný zápis do MŠ vyhláší ředitel školy dle platné legislativy. Kritéria pro přijetí dětí do MŠ stanovuje ředitel MŠ v souladu s platnou legislativou. Jsou zveřejněna na školních webových stránkách,

vstupních dveřích do MŠ, sociálních sítích a úřední desce obcí Dolní Olešnice a Horní Olešnice, a to v dostatečném předstihu před přijímacím řízením. Kritéria pro přijetí mohou být upravována a měněna.

6.3 Pravidla organizace individuálního vzdělávání

Povinnost předškolního vzdělávání je pro děti, které dosáhnou 5 let věku do začátku daného školního roku. Zákonní zástupci mají povinnost přihlásit dítě k předškolnímu vzdělávání. Mohou využít spádovou mateřskou školu, ale i další školy dle vlastního výběru. Tato povinnost spočívá ve formě pravidelné docházky v pracovních dnech mimo dny školních prázdnin (viz. Školní řád). Povinnost mohou zákonní zástupci plnit i formou individuálního vzdělávání.

Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinné předškolní vzdělávání formou individuálního vzdělávání dítěte, je povinen oznámit tuto skutečnost řediteli mateřské školy, a to nejpozději tři měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte. Vedoucí učitelka mateřské školy předá zákonnému zástupci dítěte přehled oblastí, v nichž má být dítě vzděláváno. Znalosti dítěte z jednotlivých vzdělávacích oblastí budou ověřovány v MŠ v daném termínu, který se zákonní zástupci spolu s náhradním termínem dozví při podání oznámení o individuální vzdělávání. Termín ověření znalostí je stanoven na dobu prvních tří týdnů v měsíci listopadu. Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Pokud zákonný zástupce dítěte nezajistí účast dítěte, a to ani v náhradním termínu, ředitel mateřské školy ukončí individuální vzdělávání dítěte, a to musí neodkladně nastoupit na denní docházku do MŠ.

Podmínky individuálního vzdělávání (viz. Školní řád)

- Vztahuje se pouze na předškolní dítě, pro které je vzdělávání povinné.
- Musí proběhnout zápis do MŠ – uskutečňuje se bez pravidelné denní docházky do MŠ.
- Dítě se nemůže účastnit žádné aktivity školy.
- Výdaje spojené s individuálním vzděláváním hradí zákonný zástupce (výjimky viz. Školský zákon).
- Dítě se SVP má nárok při individuálním vzdělávání pouze na kompenzační pomůcky uvedené v doporučení ŠPZ.
- Pokud se rodič pro tento způsob vzdělávání rozhodne, je povinen nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku tuto skutečnost oznámit řediteli MŠ, kam bylo dítě přijato (náležitosti oznámení viz. §34b, odst. 2 Školského zákona).
- Zvolit individuální vzdělávání lze i v průběhu školního roku.
- Rodič je povinen se na výzvu ředitele MŠ dostavit s dítětem k ověření dosažené úrovně předškolního vzdělávání (termín je 3. čtvrtek v listopadu a náhradní termín je 2. čtvrtek v prosinci).
- Ředitel MŠ doporučí oblasti, ve kterých má být dítě vzděláváno.
- Ředitel může ve správním řízení rozhodnout o případném ukončení individuálního vzdělávání (viz. Školský zákon).

Ověřování výstupů individuálního vzdělávání

Podmínky určí ředitel MŠ.

- V předem oznámeném termínu se zákonný zástupce s dítětem dostaví k osobní návštěvě do MŠ.
- S sebou přinese doporučené podklady a výstupy z individuálního vzdělávání (portfolio – pracovní listy, obrázky, výrobky, fotky, přehled aktivit atd.).
- Ověření znalostí proběhne v rámci určené třídy zapojením dítěte do průběhu dopoledního programu – sledovány budou všechny oblasti podle desatera pro předškoláka vydaného MŠMT
- Práce s dítětem bude individuální i ve skupině. Se zákonným zástupcem bude vzdělávání konzultováno a podle výsledku doporučen další postup včetně případných materiálů.

7 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

7.1 Zaměření školy

MOTTO:

Všechno, co opravdu potřebuji znát o tom, jak žít, co dělat a jak vůbec být, jsem se naučil v mateřské školce.

Robert Fulghum

Toto jsem se naučil:

- **O všechno se rozděl.**
- **Hraj fér.**
- **Nikoho nebij.**
- **Vracej věci tam, kde jsi je našel.**
- **Uklízej po sobě.**
- **Neber si nic, co ti nepatří.**
- **Když někomu ublížíš, řekni promiň.**
- **Před jídlem si umyj ruce.**
- **Splachuj.**
- **Žij vyrovnaně – trochu se uč a trochu přemýšlej a každý den maluj a kresli a zpívej a tancuj a hraj si a pracuj.**
- **Každý den odpoledne si zdřímni.**
- **Když vyrazíš do světa, dávej pozor na auta, chytň někoho za ruku a drž se s ostatními pohromadě.**
- **Nepřestávej žasnout.**
- **Nikdy nezapomeň na dětské obrázkové knížky a na největší slovo ze všech, které ses naučil – DÍVEJ SE.**

Robert Fulghum

Inspirací a mottem našeho ŠVP se stal citát slavného amerického spisovatele, unitářského pastora, filozofa, učitele, zpěváka, malíře ... Roberta Fulghuma. Dítě v předškolním věku je velmi vnímavé, tvárné, zvědavé, učenlivé, ale i lehce zranitelné. Je otevřené přijímat nové poznatky, vědomosti, učit se novým věcem a poznání. Vnímá nás jako velkou autoritu a vše, co ho naučíme, si odnáší do dalšího života. Hlavním cílem naší školy je výchovou a vzděláváním rozvíjet osobnost dítěte. To znamená najít ke každému dítěti vhodný individuální přístup. Náš osobnostně rozvíjející model je založen na komunikativním přístupu, partnerství a spolupráci. Každé dítě je individuální osobností s různými potřebami a zájmy, schopnostmi, temperamentem.

Filozofie naší školy

Základní filozofií naší školy je vytvořit dětem přátelské, vstřícné, podnětné prostředí s laskavým přístupem učitelek i ostatních zaměstnanců školy. Naší snahou je podporovat u dětí přirozený všestranný rozvoj a pojmout dítě jako jedinečnou a neopakovatelnou osobnost.

Vize školy

- Vytvářet u dětí základy pro rozvoj fyzické, psychické a sociální samostatnosti, základy pro zdravé sebevědomí, sebejistotu, aby dokázalo být samo sebou, ale zároveň se umělo přizpůsobit životu ve skupině, v sociální komunitě lidí.
- Cítit sounáležitost s místem, kde žije a vyrůstá, poznávat toto místo a jeho historii a blízké okolí.

- Naučit děti souznění s přírodou, porozumění mezi sebou navzájem, a to v přirozeném prostředí v přírodě a ve skupině vrstevníků, kde jsme si všichni rovnocennými partnery.
- Spolupracovat s rodiči a rozšířit spolupráci s ostatními institucemi, čímž dosáhneme zlepšení a obohacení výchovně vzdělávací práce a výsledků dětí.

7.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- Vytvořit školku plnou pohody, klidu, vzájemného porozumění, úcty jednoho k druhému.
- Vést děti k poznávání života v přírodě a obci na základě prožitkového a cíleně zaměřeného projektového učení.
- Vést děti ke zdravému životnímu stylu.
- Rozvíjet děti všestranně po pohybové stránce, nabízet jim nejrůznější typy pohybových aktivit, věnovat se tělesnému cvičení, vycházkám do přírody.
- Umožňovat dětem bez rozdílu přirozeně rozvíjet svou osobnost, individualitu s celkovým citovým postojem k ostatním lidem, ke svým vrstevníkům, světu, k člověku a jeho práci, k přírodě, ke svému zdraví, rodině, tradicím, naší společnosti a k celé planetě Zemi.

VZDĚLÁVACÍ CÍLE A ZÁMĚRY

Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání

- Podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu.
- Systematicky rozvíjet řeč dítěte a cvičit schopnosti a dovednosti, které dítěti umožňují a usnadňují proces dalšího rozvoje a učení.
- Motivovat děti k aktivnímu poznávání, povzbuzovat jejich zájem o učení.
- Rozvíjet schopnost přizpůsobit se a reagovat na změny.
- Rozvíjet poznávací schopnosti, fantazii a představivost dítěte, jeho zájmy a nadání.

Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

- Poskytnout dítěti možnost seznámit se s hodnotami jako jsou lidská práva, svoboda, rovnost, vztahy mezi lidmi, solidarita, zdravý životní styl, životní prostředí.
- Seznamovat děti s kulturou našeho národa i ostatních národů – tradice, jazyky, zvyky.
- Rozvíjet schopnost spolupráce, komunikace, být součástí kolektivu, společnosti.
- Vést děti k sociální soudržnosti.

Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

- Podněcovat zájem dětí o podílení se na společném životě – spolupráce, tolerance.
- Podporovat zdravé sebevědomí a sebedůvěru dítěte.
- Rozvíjet poznání sebe sama, vlastních potřeb a zájmů.
- Vést děti k zodpovědnosti za své činy.

7.3 Metody a formy vzdělávání

Zásady vzdělávání

- *Zásada aktivity dětí* – vědomosti a dovednosti předáváme dětem prostřednictvím vlastního poznání.
- *Zásada názornosti* – při činnostech zapojujeme více smyslů – zrak, sluch, hmat, čich, chuť.
- *Zásada demokratického vztahu mezi dítětem a učitelem, úcta k lidem* – chválíme, důvěřujeme, posilujeme sebedůvěru dětí, podporujeme schopnost vyjádřit svůj názor, jsme důslední při dodržování pravidel a zásad bezpečnosti.

- *Zásada soustavnosti, cílevědomosti, vědeckosti* – poznatky dětem předáváme logicky, tak aby vše na sebe postupně navazovalo.

Formy vzdělávání

MŠ zabezpečuje distanční vzdělávání dětí v případě zvláštních hygienických nebo pandemických nařízení ministerstva zdravotnictví.

Formy práce

Vzdělávání dětí je realizováno různými formami – střídání forem je vyvážené, přednostně využíváme skupinových a individuálních činností před činnostmi frontálními. U starších dětí klademe důraz na samostatnou práci s připraveným materiálem v centrech aktivit.

Metody a styly pedagogické práce

Náš ŠVP PV „Poznáváme svět“ vychází ze blízkého světa, který všechny děti obklopuje a který chtějí objevovat.

Chceme poznávat přírodu a obec v blízkém a později i vzdálenějším okolí MŠ, koloběh života v ročním cyklu, a to vše s využitím místních tradic a zvyků.

Metody práce

- prožitkové učení,
- kooperativní učení,
- situační učení,
- spontánní sociální učení,
- hry a činnosti dětí,
- metoda komunitního kruhu,
- psychomotorické hry a smyslové hry,
- prvky dramatické výchovy,
- didaktické hry.

8 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Představuje hlavní prostředek výchovy a vzdělávání. Jedná se o konkrétní nabídku uspořádanou do šesti integrovaných bloků:

- Cesta za poznáním přírody, rostlin a zvířat
- Oslavy a svátky
- Poznáváme přírodu a planetu Zemi
- Máme nové kamarády
- Svět kolem nás
- Kouzlíme s pohádkou

Integrované bloky nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích. Obsah bloků vychází ze života dětí, je uspořádán v přirozeném cyklu ročních období. Jedná se o vnitřně propojený celek, který zahrnuje všechny oblasti vzdělávání – **biologickou (dítě a jeho tělo)**, **psychologickou (dítě a jeho psychika)**, **interpersonální (dítě a ten druhý)**, sociálně-kulturní (dítě a společnost) i **environmentální (dítě a svět)**. Realizace cílů se uskutečňuje prostřednictvím konkrétních aktivit, které jsou součástí třídních vzdělávacích plánů.

Konkrétní očekávané výstupy jsou výsledkem naplnění vzdělávacích cílů, které směřují na konci předškolního vzdělávání k základům a rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence činnostní a občanské

Kompetence nejsou izolované, ale jsou vzájemně propojené a provázané.

8.1 Integrované bloky

8.1.1 Cesta za poznáním přírody, zvířat a rostlin

Charakteristika integrovaného bloku	V tomto bloku budou děti společně poodhalovat tajemství života nejen v lese, ale i na statku u hospodáře, v ZOO, lese či na louce a ve vodě. Budeme si společně povídat o zvířátkách, živočiších, rostlinách, zeleni, péči o ně a zejména o ochraně zvířátek a zeleně. Tento blok dětem přinese nové poznatky o živé a neživé přírodě, na jehož základě si děti budou vytvářet kladný vztah k živým tvorům, květeně a zeleni. Naučí se o ně pečovat a vážit si jich. Děti se seznámí s překrásnou přírodou podkrkonoší nejen společným vyprávěním, četbou, ale i formou besed s pracovníkem KRNAPU Vrchlabí, se kterým jsme navázali úzkou spolupráci. Děti budou vedeny k tomu, aby nic zbytečně netrhaly, neničily a živým tvorům neubližovaly. VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA • hry a cvičení na procvičení pohybových dovedností, prostorové orientace, napodobování zvířátek• rozvoj sluchového vnímání – napodobování zvuku zvířat, maminka hledá své mládě• poznávat život zvířat, způsob obživy, života formou rozhovorů nad obrázky, prohlížení a četby z encyklopedií, vyhledávání informací• společné diskuse, rozhovory, besedy, sdělování slyšeného druhým• skládání puzzle, skládaček s motivy zvířátek a přírody• pozorování přírody, květeny, živočichů, ekosystému – louka, les, rybník• ekohry• stavění z kostek – farma, ZOO, doplňovat i jinými konstruktivními hračkami a výtvary z nich• besedy s pracovníky KRNAPU, dle možností s dalšími subjekty• vycházky do přírody – pozorování života v lese• hry v lese, na zahradě, stavění z přírodnin...• manipulace se zvířátky (figurky) – prostorové pojmy• primární prevence – četba a vyprávění příběhů o hrozícím nebezpečí v přírodě či setkání se zvířátky• modelování, vystřihování, lepení, skládání z papíru• divadelní představení dle nabídky• pracovní listy – grafomotorika, vybarvování, dokreslování, doplňování• konkrétní operace s materiálem, předměty, obrázky – třídění, přiřazování, uspořádání, porovnávání, počítání• aktivity podporující sblížení dětí, námětové hry, společenské hry• výlety v rámci školy dle možností
Návrhy dílčích témat	• Hospodář je pánem statku, zvířátek má plný dvůr• Na louce je plno broučků, motýlků a kytiček• Les nám skrývá tajemství, zvířátka, houby a rostliny

- V zoologické zahradě, najdeš plno zvířátek
- U rybníku tam to žije, žába kouká, rybka plave
- Stromy, keře, rostliny jsou bohatstvím pro lidi

	Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
DÍTĚ A JEHO TĚLO	uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku) ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
	se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
	dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči

	bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat chápat slovní vtip a humor sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
	soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
	ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat chápat slovní vtip a humor sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA	řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování

		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
má smysl pro povinnost ve škole, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

		bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
	si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je rozhodovat o svých činnostech být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
	průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	spolupracovat s ostatními navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho chápat slovní vtip a humor
	chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
	je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	rozvoj kooperativních dovedností	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

DÍTĚ A TEN DRUHÝ

DÍTĚ A SVĚT	chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
	se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřeně aktuálnímu dění	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
		vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
	odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole	

	ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
DÍTĚ A SPOLEČNOST	si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
	má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
	se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
	se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

je mu nepříjemná, umí odmítnout		chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

8.1.2 Oslavy a svátky

Charakteristika integrovaného bloku	S dětmi se přeneseme do tajemného, okouzlujícího světa svátků, oslav a významných dnů pro děti samotné plného napětí, očekávání ze splněných snů, přání, tužeb, radosti, veselí. Společně se seznámíme s tradicemi, zvyky, které se k jednotlivým událostem váží. Společně budeme tvořit, vyrábět, rozvíjet rukodělnou činnost dětí, zpívat, tančit, připravíme dárečky pro rodiče. Děti se budou také velkou měrou podílet na výzdobě školy. Společně se tedy zaměříme na rozvoj fantazie, představivosti, tvořivosti, citu pro barvu, materiál, rozvoj kreativity. Prožíváním událostí se budeme snažit u dětí prohlubovat touhu po vědění, rozvoj citů, lásky k sobě i k bližnímu svému, kladnému vztahu k rodičům, příbuzným, dětem, kamarádům, vrstevníkům. Dětem také četbou některých událostí vážících se k oslavě svátků přiblížíme obsah velmi staré a moudré knihy – dětské Bible. <u>VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA</u> • Hry na rozvoj smyslů – Kukačko, zakukej, Poznáš kamaráda po hlase? Jakou to má chuť? Co jíš? Kouzelný sáček, pečeme cukroví, Poznej podle vůně • Stolování, příprava svátečního stolu, vystoupení dětí pro rodiče • Činnosti vedoucí k identitě • Hry s písničky a obrázky – Co kam patří, co nepatří, • Hry se slovy Říkej po mně, Přijela lodička do přístavu a přivezla hlásku..., míčová hra Co patří do Vánoc, Velikonoc... • Určování a pojmenování objektů, předmětů, Jaké jsou, Jaké to je-velikost, barva, tvar, dotek, chuť, vůně • Příprava na oslavy svátků • besídka pro rodiče, tvoření s rodiči • Hry na téma rodina, přátelství, oslava doma • společná setkání a akce se ZŠ Dolní Olešnice • Umíš se podepsat? Poznáš své jméno? – hry se jmény • Práce – pracovní listy, skládání puzzle, konstruktivní a námětové hry, grafomotorická cvičení • Sloupec, řada – skládáme cukroví na plech • Pečeme cukroví – rozvoj vnímání a jemné motoriky prstů a dlaně, koordinace oka a ruky • Aktivity podporující sblížení dětí – příprava na oslavy, události, slavnosti, vánoční nadílka, Co mi přinesl Ježíšek, pozvání kamarádů na oslavu narozenin – rozhovory a vyprávění • Hry a situace, kde se děti učí chránit nejen své soukromí a bezpečí, ale i druhých

	• Oslava narozenin • Sportovní aktivity, účast dětí na kulturních akcích, vystoupeních, četba z Dětské Bible, nabídka činností vážící se k pochopení zvyků a tradic • Pozorovat práci ostatních, vážit si jí, učit se hodnotit – výzdoba školy, města, obchodů apod. – přímé pozorování a společné rozhovory • Učit se hodnotit své chování, říci po pravdě, zda zlobím či ne (sebehodnocení) – Přišel k nám Mikuláš, čert, anděl
Návrhy dílčích témat	• Ježíšek se narodil, dárečky nám nadělil • Školákem se brzy stanu, pilný jako včelka budu • Pan Karneval přišel k nám, radost dětem rozdával • Hody hody přednáším, sukýnky vám vypráším • Maminka dnes svátek má, poděkování a pusu dostává • Mikuláši, přijď dnes k nám, písničku ti zazpívám • Týden duchů

	Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
DÍTĚ A JEHO TĚLO	chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
	spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA	chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
			zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
			naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
			naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
			řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
	soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	prožívat radost ze zvládnutého a poznáního
			postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
			poznat napsané své jméno
			sledovat očima zleva doprava
			sledovat a vyprávět příběh, pohádku
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky,	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci	
		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase	
		vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)	
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách	
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat	
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)	

sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog		
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	poznat napsané své jméno sledovat očima zleva doprava sledovat a vyprávět příběh, pohádku rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ prožívat radost ze zvládnutého a poznaného postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

DÍTĚ A TEN DRUHÝ	nejsou; dokáže mezi nimi volit		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ prožívat radost ze zvládnutého a poznaného postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
		získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
	se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
		rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ prožívat radost ze zvládnutého a poznaného postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
DÍTĚ A SPOLEČNOST	se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
	dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
	se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	spolupracovat s ostatními dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

	pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy		
	ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
DÍTĚ A SVĚT	má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	poznávání jiných kultur	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
	se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
	ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně

8.1.3 Poznáváme přírodu a planetu Zemi

Charakteristika integrovaného bloku	Společně s dětmi budeme poznávat planetu Zemi, naši republiku, seznámíme se s hlavním městem – Prahou, prezidentem, s některými významnými památkami a budovami, se státní vlajkou, hymnou. Společně s kamarády budeme putovat postupně celým rokem v přírodě, od podzimu do léta, seznámíme se s pravidelným koloběhem roku, se znaky jednotlivých ročních období, s probouzející se přírodou, s vlivem počasí na přírodu, na naše životy a dění v přírodě. V rámci ekologické výchovy se zaměříme na ochranu naší matičky Země, na její velká přírodní bohatství, která nás obklopují. Dále se zaměříme na význam vody nejen pro člověka, ale i ostatní živočichy a rostliny, na vliv vody na přírodu a život na naší planetě. Budeme poznávat a poodkrývat společně tajemství vesmíru, vliv slunce na naše životy, jeho blahodárné, ale na druhé straně i nebezpečné působení a účinky. <u>VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA</u> • Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, hádanky, slovní hrátky, vokální činnosti • Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů, zpráv • Přímé pozorování kulturních i technických jevů, památek objektů v okolí či výletech • Rozhovory na vycházkách • Spontánní hry, činnosti, volné hry, experimenty se sněhem semínky, rychlení větviček apod. • Činnosti zaměřené k seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, základní geometrické tvary – kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník, číslce, písmena obtahování linie, hry s číslicemi, písmeny), množství apod. • Činnosti a hry zaměřené na rozvoj samostatného vystupování, vyjadřování, obhajování vlastního názoru, rozhodování: Co bys udělal, kdyby..., Co by se mohlo stát, kdyby... • Cvičení v projevu citů, sebekontroly, sebeovládání – hněv, vztek, úzkost • Praktické činnosti, na jejichž základě se děti seznamují s různými přírodními i umělými látkami, materiály, manipuluje s nimi, míchá barvy. Poznává je, zkoumá, experimentuje • Využívá praktických podnětů, situací a ukázek v životě a okolí dítěte • Seznamování dětí se srozumitelnými reáliemi o naší republice, vesmíru, planetě Zemi – rozhovory, obrazový a hudební materiál, výlety, práce s knihou, encyklopediemi
Návrhy dílčích témat	• Příroda se probouzí, jarní čas nám přináší • Léto máme plné květin, broučků, sluníčka a prázdnin • Příroda nám podzim nese, větru, deště, listí více • Zima, zima, zimička, hází bílá peříčka • Zahrádka, pole a stromy sklízíme z nich zralé plody • Voda ta je důležitá pro zvířátka, rostliny i člověka • Naše krásná česká zem všem lidem je domovem • Letíme cestou vesmírnou poznávat hvězdy, planety raketou

	Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
DÍTĚ A JEHO TĚLO	se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých zachovávat správné držení těla zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
	odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí uvědomění si vlastního těla	zachovávat správné držení těla zachovávat správné držení těla
	se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
	dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých zachovávat správné držení těla zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA	si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
	dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj schopnosti sebeovládání	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
	se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova
	se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	vytváření základů pro práci s informacemi	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
	ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

			rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
	průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách utvořit jednoduchý rým
DÍTĚ A TEN DRUHÝ	projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	spolupracovat s ostatními vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
	chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
DÍTĚ A	napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
DÍTĚ A SVĚT	se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu okolí, živé tvory apod.)
	má základní dětskou představu o tom, co je v	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se,

souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole vsímat si změn a dění v nejbližším okolí
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj společenského i estetického vkusu	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

8.1.4 Máme nové kamarády

Charakteristika integrovaného bloku	Charakteristika bloku Učit se poznávat nové prostředí v MŠ a jeho okolí, orientovat se v něm, navazovat nová kamarádství, přátelství, vytvářet kladné citové vztahy a vazby mezi dětmi, učitelkami a pracovníky školy, silná citová pouta dítě-rodič – sourozenec-příbuzný. Vnímat lidi a děti žijící na celé zeměkouli s různou barvou pleti, národnosti, mluvící jiným – cizím jazykem než my, s jinou kulturou, životními návyky a způsobem života. Poznat v životě dětí a lidí určitou časovou posloupnost, vnímat, že den má určitý řád, činnosti, kdy se střídají určitá časová období během dne, pro která jsou dané určité specifické činnosti. Poznat život v jiných rodinách dětí formou vyprávění, sdělování si mezi sebou zážitků a způsobu života dětí a jejich rodičů, příbuzných. Budou se učit si vážit samo sebe ale i okolního prostředí, věcí, které nás obklopují a jsou nezbytné pro náš život a zároveň je neníčit, ale chránit. VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA • Jednoduché sebeobslužné a pracovní činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklid hraček, pomůcek • Orientace v budově školy, poznat její zaměstnance, co pro nás dělají • Námětové hry – Na lékaře, Na školku, Na školu • Dramatické činnosti – napodobování různých typů člověka, jeho citového prožívání • Návštěva divadelního představení dle možností školy • Hry a činnosti zasvěcující do časových pojmů, vztahů související s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem, posloupnost dějů, příběhů, vlastností • Pohybové hry a hry se zpěvem Na šáteček, Nit, jehla, uzel... • Stavění z kostech, jiných konstruktivních stavebnic (Lego, Seva, Cheva, Blok, Quatro, magnetické stavebnice...) • Manipulace s hračkami, počítání, pojmy více, méně stejně
Návrhy dílčích témat	• Ve školce se seznámíme, s kamarády pobavíme • Do naší malé školičky chodí kluci a holčičky • Můj kamarád nemocný je, dárečkem ho potěšíme • Na světě je plno dětí, mají různou barvu pleti • Celý den si hrajeme, zpíváme, čteme si, ven chodíme

	Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

DÍTĚ A JEHO TĚLO			zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
	odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
			ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
			zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)	
DÍTĚ A SVĚT	samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
		seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) všimnout si změn a dění v nejbližším okolí pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
	klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje;	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

	chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo		pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA	dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
	užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
	komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování) rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
			domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)	
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)	
		pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat	

	chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	získání relativní citové samostatnosti	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
	dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představitosti a fantazie	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
	si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
DÍTĚ A TEN DRUHÝ	napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	DÍTĚ A SPOLEČNOST	se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
		rozvoj společenského i estetického vkusu	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
má základní dětskou představu o tom, co je v		poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit,

souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

8.1.5 Svět kolem nás

Charakteristika integrovaného bloku	Spolu s dětmi budeme poznávat své tělo, vnímat tělesnou schránku, rozdíl mezi klukem a holčičkou, budeme si povídat o vzniku života. Děti si budou utvářet povědomí o základní hygieně, o nemocech dětem známých a blízkých, o prevenci před chorobami otužováním, skladbou jídelníčku, zdravou výživou, správnou životosprávou, o důležitosti pohybu, sportování nejen v tělocvičně, ale i venku, o přínosu sportování pro zdravý růst a vývoj člověka. Naučíme se hledat v knihách, encyklopediích o přírodě, o člověku. V oblasti preventivní výchovy se děti seznámí s předměty a věcmi denní potřeby, se kterými děti mohou přijít běžně do styku, ale při nevhodné či zakázané manipulaci hrozí nebezpečí úrazu jak dítěti samotnému, tak i jeho vrstevníkům. Zaměříme se také na prevenci před drogami a návykovými látkami – kouření, alkohol. VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA • Činnosti zaměřené k poznávání těla • Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí, vytváření zdravých životních návyků • Prevence před úrazy, nemocemi, nezdravých návyků – četba, hry společné rozhovory, příběhy, písničky • Prohlížení a četba knih, činnosti směřující seznámení s knihou, jejím zacházením, seznámení s časopisy, encyklopediemi • Hra na otázky a odpovědi, hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti, soustředěnosti • Didaktické a tvořivé hry • Rozvíjet smysly – chuť, zrak, hmat, čich, sluch • Hry se slovy, rozvoj slovní zásoby popisem obrázků, pojmenováním věcí • Hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, prostředcích • Praktické užívání technických nástrojů, hraček, se kterými se dítě běžně setkává • Manipulace s předměty, obrázky • spolupráce s policií ČR-besedy, přednášky, společná setkání
Návrhy dílčích témat	• Do knihovny chodím rád, kniha je můj kamarád • Na nákup dnes pojedeme, plno věcí nakoupíme

	• V lednici mnoho dobrot máme, co dobrého si dnes připravíme • Cvičíme a sportujeme, tělo a svaly posílíme • Letadlo létá, auto, vlak jede, na vodě v dálce loďka pluje • Naše tělo chráníme si, co ukrývá, povíme si • Doma plno věcí mám, co ve škole, povím vám • Tatínek je pilotem, maminka je lékařkou, až já budu velká, stanu se malířkou

	Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
DÍTĚ A JEHO TĚLO	projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
		rozvoj a užívání všech smyslů	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
		rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
		odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a

	pokroky i oceňovat výkony druhých	rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnání pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA		získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
		rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

			uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
	se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvného projevu, vyjadřování)	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
	se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
DÍTĚ A TEN DRUHÝ	chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
	je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
	se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

DÍTĚ A SVĚT			rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
	ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	
DÍTĚ A SPOLEČNOST	si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
	se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí

8.1.6 Kouzlíme s pohádkou

Charakteristika integrovaného bloku	Děti se společně pomocí příběhů a pohádek přenesou do jejich kouzelného světa, společně se vydáme na cestu s pohádkovými bytostmi, budeme je společně poznávat, malovat, prožijeme s nimi mnoho nezapomenutelných zážitků a dobrodružství. Zjistíme, co je to zlo, co dobro a tvořivým způsobem a fantazií si zahrajeme divadla. Dramatizací se naučíme střídat role, kooperaci ve skupině, posilovat komunikační kompetence a sounáležitost s ostatními. VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA • Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti • Činnosti pro relaxaci, odpočinek • Práce s korálky, drobným materiálem, práce s přírodninami apod. • Přednes, dramatizace, recitace, zpěv, hra na rytmické a hudební (dětské) nástroje • Poslech čtených i vyprávěných pohádek, sledování filmových či divadelních příběhů dle nabídky • Výtvarné práce s dětmi • Konstruktivní tvoření a stavění – kostky, nejrůznější druhy stavebnic • Hry na rozvoj postřehu, vnímání, rozvoj smyslů, sluchové a zrakové paměti, smyslové hry • Logické hry • Činnosti podporující tvořivost, představivost, fantazii • Sledování příběhu, pohádek obohacující citový život dítěte
Návrhy dílčích témat	• Pohádku si zahrajeme, vesele se pobavíme • Vyprávíme pohádku, že pes přeskočil hromádku • Na papír si kreslíme, svět pohádek kouzlíme • Pohádkové postavičky vykukují na dětičky

	Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
DÍTĚ A JEHO TĚLO	uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
			koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	zorganizovat hru vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si		

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA	vytvořit svůj názor a vyjádřit jej		
	zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
			postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
			přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
	užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
	průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
	se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu		poznat napsané své jméno
	soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky,	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma	
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)	
		sledovat a vyprávět příběh, pohádku	
		naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)	
		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním	

DÍTĚ A SPOLEČNOST	pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
	má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
DÍTĚ A TEN DRUHÝ	se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
	se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřeně aktuálnímu dění	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
	chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

	jiného dítěte, ponižování a ubližování		
DÍTĚ A SVĚT	soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

DOPLŇUJÍCÍ PROGRAMY A PROJEKTY

Zdravá školní jídelna

Cílem projektu je nabízet dětem jídla podle zásad zdravé výživy splňující následující kritéria: pitný režim s omezením jednoduchých cukrů, jídelníček dle Nutričního doporučení ke spotřebnímu koši (snížený podíl soli a cukru), omezení používání dochucovadel a instantních směsí, nepoužívání polotovarů vysokého stupně konvence, veřejně dostupný jídelníček, výzdoba jídelny, sezónní potraviny (BIO).

Plavání

Cílem je zábavnou formou seznámit děti se základy pobytu ve vodě, plavání, podpořit zájem dětí o vodu a aktivity s ní spojené.

Určeno pro děti v povinném předškolním roce vzdělávání a v době odkladu povinné školní docházky. Plavání se realizuje od ledna do března (10 lekcí – 2 vyučovací hodiny) 1 x týdně v plavecké škole společně se žáky ZŠ Dolní Olešnice.

Angličtina

Tato nadstandardní aktivita je vykonávána učitelkou MŠ. Určeno pro děti 5–7 let. Vzdělávání se uskutečňuje hravou formou jako audio-orální kurs. Děti se pomocí říkadél, písniček a poslechů seznamují se zvukovou stránkou jazyka a vytváří si předpoklady pro dobrou výslovnost. Podvědomě si děti osvojují slovní zásobu a některé základní fráze anglického jazyka.

Hry s hrochem Logošíkem

Aktivita je zaměřena na rozvoj komunikačních a řečových dovedností dětí v MŠ. Činnost je vykonávána speciálním pedagogem (školským logopedem) při individuálních konzultacích (15-20 min/ dítě). Cílem je podchytit děti s poruchami řeči, rozvíjet fonemický sluch, slovní zásobu, výslovnosti, cvičit motoriku mluvidel, provádět artikulační, sluchová a dechová cvičení.

Flétna

Tato aktivita je určena pro děti 5-7 let učitelkou MŠ. Cílem jsou základy hry na flétnu, nácvik správného bráničního dýchání, rytmický doprovod písniček. Aktivita je doplňována o další písničky nebo říkadla.

Keramika

Tato aktivita je vykonávána učitelkami MŠ ve spolupráci s externí pracovníci sdružení JASAN v rámci projektových dnů pro všechny děti v MŠ. Cílem je seznamovat děti s různými novými technikami, pracovat s náročnějšími technikami v malé skupině dětí, rozvíjet u dětí estetické cítění a talent v oblasti výtvarných činností

Hry s robotickými hračkami a stavebnicemi

Tato aktivita je určena pro děti ve věku 5-7 let. Je vykonávána učitelkou MŠ. Děti se zde seznamují se základy programování (zadávání posloupnosti jednotlivých kroků) a s robotickými stavebnicemi.

9 SYSTÉM EVALUACE

Cílem evaluace a autoevaluace MŠ je ověření, hodnocení a následně možnost zlepšování kvality práce a podmínek pro práci. Zaměřujeme se na vyhodnocování a pedagogickou diagnostiku dětí. Jsme jednotřídní MŠ rodinného typu, komunikace mezi všemi pedagogy i nepedagogy je každodenní, průběžně tedy dokážeme komunikovat a řešit řadu nastalých situací.

OBLAST HODNOCENÍ	METODY A TECHNIKY	ČASOVÝ PLÁN	ODPOVĚDNOST
OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ			
Naplnění cílů a výstupů ŠVP	- plánování týdenních třídních plánů dle ŠVP	plány provádí nejdéle 14 dní před zahájením integrovaného bloku	učitelky MŠ, ŘŠ
	- analýza a zhodnocení plánů	na pedagogické radě dle potřeby	učitelky MŠ, ŘŠ
	- dodatky, příprava změn a úprav	průběžně – diskuse na pedagogických radách	učitelky MŠ, ŘŠ
	- soulad ŠVP, TVP a RVP ZV	průběžně, písemně 1 x ročně	vedoucí učitelka MŠ. ŘŠ

REALIZACE A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ			
každodenní práce učitelek MŠ	- příprava týdenních třídních vzdělávacích plánů, didaktických pomůcek	průběžně, kontrola dle možností min. 2 x v pololetí	učitelky MŠ, ŘŠ
	- zápisy do třídní knihy	denně	učitelky MŠ, ŘŠ
	- hospitace	min.1x za pololetí	ŘŠ
Vzdělávací nabídka	- vyhodnocení integrovaného bloku	po ukončení integrovaného bloku	učitelky MŠ
	- hodnocení třídy	na pedagogických radách- 4 x ročně	učitelky MŠ
	- plán činností, projektů, exkurzí, výletů	do konce září	učitelky MŠ
	- fotodokumentace	průběžně	učitelky MŠ
	- informace o akcích, projektech na web a facebook	max. do tří dnů od uskutečněné akce	učitelky MŠ
Spoluúčast rodičů	- pohovory, konzultační hodiny	dle potřeby – průběžně	učitelky MŠ, speciální pedagog
	- třídní schůzky	září, červen + další dle potřeby	učitelky MŠ
Naplnování individuálních vzdělávacích potřeb dítěte	- kontrola funkčnosti PO	Průběžně pozorováním, zápisy do osobní složky dítěte	učitelky MŠ ve spolupráci se speciálním pedagogem
	- kontrola PPLP a IVP	1 x ročně	učitelky, zák. zástupce, ŠPZ
	- pozorování dětí, pedagogická diagnostika	průběžně	učitelky MŠ

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ			
- materiální	- kontrola vybavení, didaktických pomůcek a pomůcek pro vzdělávací proces	průběžně, požadavky na nákup do konce září	Učitelky MŠ
	- inventarizace	1x ročně	Inventarizační komise
	- kontrola zahrady a herních prvků	průběžně denně	externí pracovník obce a školnice MŠ
- hygienické a bezpečnostní	- školení BOZP a PO, hygienické minimum pro ŠJ	1x ročně (srpen)	ŘŠ
	- kontroly a revize	dle rozpisu a plánu	ŘŠ, zřizovatel
- organizace vzdělávacího procesu	- pedagogické rady	srpen, listopad, leden, duben, červen	ŘŠ, pedagogičtí pracovníci
	- provozní porady	dle potřeby, minimálně 4 x ročně	všichni zaměstnanci
	- účelnost a efektivita organizace a režimového nastavené v MŠ	dle potřeby, pedagogické rady (písemně)	učitelky MŠ zák. zástupci, ŘŠ
- personální	- kontrola docházky – Výkaz pracovní doby	každý měsíc	ŘŠ
	- DVPP – analýza potřeb	2x ročně (září, leden–únor)	ŘŠ, vedoucí učitelka MŠ
	- sebehodnocení pedagogů	1x pololetí	